

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศศุภฤกษ์.....	ค
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
พื้นฐานการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	11
ความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	11
หลักการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	16
วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	18
กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	19
ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดผลกับกระบวนการเรียนการสอน.....	23
ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	32
ลักษณะของเครื่องมือวัดผลที่ดี.....	44
ประโยชน์ของการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน.....	45
แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	48
หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.....	49
องค์ประกอบของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง	
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	50
เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	52
การเทียบโอนผลการเรียน	53
การรายงานผลการเรียน	55
ภารกิจของสถานศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	56
กรอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	56
แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	57
ภารกิจของผู้สอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	59
ความหมายและความสำคัญของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน	
ชั้นเรียน	59
ประเภทของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	61
วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้	62
หลักฐานการเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ	63
เกณฑ์การประเมิน (Rubrics) และตัวอย่างชิ้นงาน (Exemplars)	64
การประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	64
กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร	65

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เอกสารหลักฐานการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
พุทธศักราช 2551	66
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด.....	66
เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด.....	66
สภาพการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัด	
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขำบุรีรัมย์ เขต 3.....	67
สภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	67
การประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	69
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	74
งานวิจัยในประเทศ.....	74
งานวิจัยต่างประเทศ.....	80
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	84
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	134
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	134
สมมติฐานของการวิจัย.....	135
วิธีดำเนินการวิจัย.....	135
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	135
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	135
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	135
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	136
สรุปผลการวิจัย.....	137
อภิปรายผล.....	138
ข้อเสนอแนะ.....	141
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	141
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	142
บรรณานุกรม.....	144
ภาคผนวก.....	149
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล.....	150
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	153
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม.....	162
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	166
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	170

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
2.1 แสดงข้อแตกต่างระหว่างการวัดผลและประเมินผล แบบอิงเกณฑ์ และแบบอิงกลุ่ม	30
3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอและขนาดของโรงเรียน	84
4.1 จำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน.....	93
4.2 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการ บริหารงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมและรายด้าน.....	94
4.3 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อ สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านกระบวนการบริหาร โดยรวมและรายข้อ.....	95
4.4 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อ สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและ ประมวลผล 8 กลุ่มสาระ โดยรวมและรายข้อ.....	96
4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อ สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและ ประมวลผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	98
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อ สภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและ ประมวลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมและรายข้อ.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและประมวลผลการอ่าน คิควิเคราะห์และการเขียน โดยรวมและรายข้อ.....	102
4.8	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	104
4.9	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ ด้านกระบวนการบริหาร โดยรวมและรายข้อ	105
4.10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ ด้านการวัดและประมวลผล 8 กลุ่มสาระ โดยรวมและรายข้อ	106
4.11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ ด้านการวัดและประมวลผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	107
4.12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ ด้านการวัดและประมวลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมและรายข้อ.....	109

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามเพศ ด้านการวัดและประมวลผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน โดยรวมและรายข้อ.....	111
4.14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน.....	113
4.15 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านกระบวนการบริหาร โดยรวมและรายข้อ.....	114
4.16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดและประมวลผล 8 กลุ่มสาระ โดยรวมและรายข้อ.....	115
4.17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดและประมวลผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ.....	116
4.18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดและประมวลผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยรวมและรายข้อ.....	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
4.19	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน โดยรวมและรายข้อ.....	120
4.20	เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถม ศึกษา นูริรัมย์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน.....	122
4.21	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความ คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน โดยภาพรวมเป็นรายคู่.....	124
4.22	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความ คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านกระบวนการบริหาร	125
4.23	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความ คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการวัดและ ประเมินผล 8 กลุ่มสาระ.....	126
4.24	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริรัมย์ เขต 3 ตามความ คิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการวัดและ ประเมินผลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	127

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.25	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการวัดและประมวลผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	128
4.26	เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ด้านการวัดและประมวลผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน.....	129
4.27	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านกระบวนการบริหาร.....	130
4.28	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและประมวลผล 8 กลุ่มสาระ.....	130
4.29	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนที่มีต่อสภาพการบริหารงานด้านการวัดผล และประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและประมวลผลกิจกรรมพัฒนาเรียน.....	131
4.30	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและครู ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและประมวลผลคุณลักษณะอัน พึงประสงค์.....	132
4.31	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนและครู ที่มีต่อสภาพการบริหารงาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้านการวัดและประมวลผลการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน.....	133

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 กระบวนการประเมินผล.....	21
2.2 กระบวนการเรียนการสอน.....	24
2.3 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้.....	51

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University